

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 58. — ŠTEV. 58.

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 11, 1911. — SOBOTA, 11. SUŠČA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

Iz delavskih krogov.

Ekspresni štrajk.

Wabash železnica je zvišala plačo svojim uslužbenecem.

ŠTRAJK V LIVARNAH.

V teku prihodnjih dni se bodo sklicala konferenca zastopnikov organizacije stavbinskih delavcev v New Yorku.

Vsa kaže, da bodo izbruhnil štrajk ekspresnih uslužbenecov. Voditelji štrajka voznikov so odločno izjavili, da se pripravlja štrajk uslužbenecov pri vseh velikih ekspresnih družbah. Štrajk se bodo vodil v mestu New Yorku in v Jersey City, N. J. Posredovanja newyorškega župana Gavanorja, hobokenškega župana Wittpena in Civics Federacije so bila brezuspešna. Adams Express Co. in vse druge ekspresne kompanije se niso držale obljub, katere so bile dale pri pogajanju za poravnava zadnjega štrajka. Govori se, da so ekspresne kompanije na štrajk pripravljene in da so že najele speciale poteze in skebe.

Zvišanje plače železniškim uslužbenecem.

Chicago, Ill., 9. marta. — V smodništvu Du Pont de Nemour Powder družbe v Pleasant Prairie, Wis., je zletela v zrak smodnišča Du Pont de Nemour Powder družbe.

VES KRAJ PORUŠEN.

Skoda se ceni na \$1,500,000. — Štirideset oseb je bilo usmrtenih.

Chicago, Ill., 9. marta. — V smodništvu Du Pont de Nemour Powder družbe v Pleasant Prairie blizu Kenosha se je pripetila grozna eksplozija smodnika in dinamita. Eksplozija se je čutila v vseh predmestjih Chicago. Hiše so se tako močno stresle, da so slike ob stenah popadale na tla. V gledališčih je nastala velika panika, ker je vse mislilo, da je potres. Ljudje so bežali na cesto.

Kako se je pozneje izvedelo, je tudi Pleasant Prairie popoloma porušen. Kraj steje samo 150 prebivalcev. Iz Salina, Wis., so odsli zdravnik in strničnica ne mogoč ponesrečenem. Eksplozija je pretregala tudi brzjavne žice tako, da ni bilo moč takoj dobiti zanesljivih in natančnih poročil. Razstrelbo je provzročil pozar, ki je bil nastal v kraju, in tako so imeli prebivalci kraja še dovolj časa, da so bežali pred — Poročila o številnih usmrtenih si naspodbujajo. Najzadnja poročila iz Racine, Wis., izkazujejo 40 mrtvih. Materialna škoda se ceni na \$1,500,000. Skonaj istočasno z eksplozijo v Pleasant Prairie se je pripetila tudi v Chicago eksplozija v poslopju John M. Smyth Co. na West Madison in Union St.

Livarji štrajkajo.

Seneeca Falls, N. Y., 10. marta. — Wabash železnica je zvišala plačo strojevodjem, kurjačem, sprevodnikom in drugim uslužbenecem za deset odstotkov. Wabash železnica ni bila med onimi železniškimi, ki so mesece decembra bile zvišale plače. Ta dogovor je prvi, ki se je sklenil med delavci in železniško kompanijo, odkar je zvezna prometna komisija prepovedala zvišati prevozino za tovorno blago.

Konferanca strokovnih družtev.

Strokovne organizacije stavbinskih delavcev se bodo tekmo teh dni posvetovali, ali se naj sklene z delavci dogovor, da se bodo vsa sporna vprašanja presojevala pred razsoditev, predno se sme proglašati štrajk. Vse strokovni družtev je 36, ali zveza stavbinskih podjetnikov pa boče tak dogovor skleniti sami s 26 družtvimi.

Vozniki prenehali štrajkati.

Vozniki grocerijske tvrdke Seeman Bros. ob Hudson in North Moore St. v New Yorku se sklenili, da se povrnejo nazaj na delo in da ne bodo čaže štrajkati. Izjavili so, da oni nimajo nobenih pritožb, tu da so pričeli štrajkati le na ukaz unije. Sedaj hočejo vozniški tvrdki ustanoviti svojo unijo pod imenom White Rose Union.

Nasledki zakonskega prepričanja.

Corry, Pa., 9. marta. — Tovarnar Harry Zeal je danes v svojem stanovanju na Liberty Street streljal na svojo ženo in svojo svakinjo. Žena je smrtno povrnila ranjena. Tri kroglice so jo zadele. Svakinja je samo lahko ranjena. Med zakonskimi so bili v zadnjem času vedni prepričani, da je danes počenil in splošno se misli, da je izvršil samomor.

Rudokopovi v Alaski.

Seattle, Wash., 9. marta. — Parvica "Jefferson" in "Alameda" sta z veliko zalogom in z mnogimi rudokopi odpeljala v južnozahodno Alasko. Zaledovalci zlate rude hočejo prodreti v notranje dele dežele, predno se odtača sneg. Prevoz blaga v Alasko je tako narastel, da so vse tovorne parnice postavili v službo.

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - \$39.20

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON (Avstro-American proge)

odpljuje v soboto dne 18. marca

vožnja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta al Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

Zvezdica.

—6—

Sličica iz velikomestnega modernega življenja.

Padal je sneg in se sproti talil. Velike, redke, snežne zvezdice so tekočo in leno padale k svojim očremeljim draticam na zemlji, vsa snežna lepošča včerajnjega dneva se je razpršila, kipi snega so bili umazani, drevesa pa so z nekakim zadušenjem odresala s sebe mokri, že ne več lepi sneg.

Po trotoarju je stopicjal slabo razpoložen gospod Svetozar Sitnič. Nepriznati je gledal na vse, kar je zaprl svoje oko; prav globoko je imel nagubančeno svoje čelo, a ustnice stisnjene trdo, zopru. "Kakšna krastota je to bila včeraj?", je mislil, gledajoč na sneg, "in danes... Kakor po plesu: zvezde lesketajoče se plesne oblike, zjutraj ponosenje, umazane eneje."

Slabo razpoložen človek je revna žalostna prikaz. Kdo še ni nikdar bil slabo razpoložen, da bi ne mogel umeti reve in žalosti take prikazni? Toda, tudi slabo razpoloženje ima svoje stopinje in nač Svetozar Sitnič se je nahajal na njega najvišji stopnji.

"Svetozar!" je začel naenkrat nezen glas. Nagubančil je še bolj svoje čelo, pogledal nekoliko okoli sebe z zlobnim pogledom, toda videvni nikogar. Pričel je hitreje koračati.

"Kaj ti je?" mu je začepal isti glas vladno.

"Pusti me!" se je zadrl Sitnik v odgovor neznamenu glasu.

"Svetozare!" je pravil glas vladno, "ti si danes slabe volje."

"Kaj te to briga?" je zakričal Sitnič. "Pojd i vragu!" in hitro stopal dalje. Glasu ni več slišal v svoje zlubno zadovoljstvo in obrniči svojo pozornost mimo dočim lju dem.

Pred njim je bila dama z visokimi privzgnjenimi krili, previdno ogibajoč se lužam. "Komedijantka!" je zarentačil Sitnič, "zastonj se trdiš le, da vidimo twoje svilene spodnje krilice, twoje transparentne noge in pa obilno mečo twojih nog Fuj!" Šel je naglo mimo dame na prej, da je ne bi moral gledati.

Pričel je mimo izloženega okna delikatesne trgovine. Le tako mimo grede se je obrnil do okna, da bi videl, ali bo kaj nanj učinkovalo. Do bil je nekoliko barvnih vltov: rožnato lososovino, srebrne boke sardini višnjevo kolo sira rocheforta, vosko vožljivo barvo jabolka — in z naglim pogledom se je obrnil na predebeloga človeka, katerega oči so se blazejo obračale po izloženih delikatesah in česar masnata usta so se stiskala v duševnem požiranju istih.

"To naj bi bil človek?" je reklo Sitnič z gnusom in odporenjem. "Zvez je to v slovenski podobi, ki sopiba in neprestano žre: morda se s samim salom masti. Razlika je le ta, da je zver nekaj več, nego taže človek kajti cilj zveri je: žreti, in s tem izpoljuje zver svoj namen."

Ko je bil Sitnič gotov s tem tolazecim samogovorom, je že davno prešel točko človeka, njegova fiziognomija pa se je spremenila po novih mislih, novih obrazih, ki jih je videl. Na rogu ulice je stalo zalo dekleter. Da, prav zala je bila, resvih ličije, krasnih oči, vitka etična. Oblečena je bila ceno in taniko, toda vendar tako, da je prihajalo do polne veljavne vse njeni mlađi delični telesce, ki je gorelo želja po udobnosti in razkošju. Z njo je stal suh gospod distingovane zunanosti. Po letih bi ji bil lahko trikrat oče, ali vsaj petkrat stric; zunanjosti je bil on s prvega nadstropja palače, ona iz podstrešja. Po finem propadlu obrazu so se raztegale distingovane gube, a v malih očeh je bila velika brezgramost. Zaprano je stisnila tanka usteča, dočim so njeni male brezgramne oči bliskele iz mlađega dražestnega telesa.

Sitnič se je takoreč zavstaril. "Bestija!" je zasikal razburjen mereč sahaga gospoda z zanjevanjem. "Ubogo dekle!" je zamrzel ob pogledu na njo in na njeni lieci izražajoči tako prav jasno svoje slabo razpoloženje. Ta zanjevanje, po smeh Sitniča ju je v tem trenotku neprjetno dirnil. Dekle pa je v "njegovem" distingovanem obliju zapazilo, kar ga Sitnič že prej bil opazil in kar ga je razburilo; njej pa je to bilo v zadovoljstvu.

Sitnič se je raztrogotil. "Kaj je to danes?" se je vprašal sam sebe. "Vrata, saj mi je, kakor da bi bil kak demov odigrnil mreno raz mojih oči, da bi videl vse gnusno in zopru. Kakšni obraz, kaj se v njih ne kaže! Taže, ki mi gre tu nasproti, smehja se vijudno in prijazno, a ko bi imel drugemu prepustiti ali odstopiti le en las, kakor bi se ta zehnični obraz slobodno namrdnil! Oma te-

lepa gospica z vijolicami na "mufo" se smehja prijazno; kako pa bi se raztrogotila, ko bi ji nekaj rekela, da je njen drameč, ki je tudi tako prijazna in prikupljiva, lepa od nje! Ta gospa v črni svilji in barzunu, tako vladno in dobriljivo se držeča, vendar pa mora izbrisati vtijsnjeneji izraza zlomnosti, škodljubja in opravljivosti! Eva to stari gospod v kožuhu, čeprav strogi, mramornati obraz pokazuje jedno jedino slabost: vsemu vse, le sebi ne morem odreči ničesar!"

V tem trenotku je zasišal slabo razpoložen gospod Svetozar Sitnič. Nepriznati je gledal na vse, kar je zaprl svoje oko; prav globoko je imel nagubančeno svoje čelo, a ustnice stisnjene trdo, zopru. "Kakšna krastota je to bila včeraj?", je mislil, gledajoč na sneg, "in danes... Kakor po plesu: zvezde lesketajoče se plesne oblike, zjutraj ponosenje, umazane eneje."

Slabo razpoložen človek je revna žalostna prikaz. Kdo še ni nikdar bil slabo razpoložen, da bi ne mogel umeti reve in žalosti take prikazni? Toda, tudi slabo razpoloženje ima svoje stopinje in nač Svetozar Sitnič se je nahajal na njega najvišji stopnji.

"Svetozar!" je začel naenkrat nezen glas. Nagubančil je še bolj svoje čelo, pogledal nekoliko okoli sebe z zlobnim pogledom, toda videvni nikogar. Pričel je hitreje koračati.

"Kaj ti je?" mu je začepal isti glas vladno.

"Pusti me!" se je zadrl Sitnik v odgovor neznamenu glasu.

"Svetozare!" je pravil glas vladno, "ti si danes slabe volje."

"Kaj te to briga?" je zakričal Sitnič. "Pojd i vragu!" in hitro stopal dalje. Glasu ni več slišal v svoje zlubno zadovoljstvo in obrniči svojo pozornost mimo dočim lju dem.

Pred njim je bila dama z visokimi privzgnjenimi krili, previdno ogibajoč se lužam. "Komedijantka!" je zarentačil Sitnič, "zastonj se trdiš le, da vidimo twoje svilene spodnje krilice, twoje transparentne noge in pa obilno mečo twojih nog Fuj!" Šel je naglo mimo dame na prej, da je ne bi moral gledati.

Pričel je mimo izloženega okna delikatesne trgovine. Le tako mimo grede se je obrnil do okna, da bi videl, ali bo kaj nanj učinkovalo. Do bil je nekoliko barvnih vltov: rožnato lososovino, srebrne boke sardini višnjevo kolo sira rocheforta, vosko vožljivo barvo jabolka — in z naglim pogledom se je obrnil na predebeloga človeka, katerega oči so se blazejo obračale po izloženih delikatesah in česar masnata usta so se stiskala v duševnem požiranju istih.

"To naj bi bil človek?" je reklo Sitnič z gnusom in odporenjem. "Zvez je to v slovenski podobi, ki sopiba in neprestano žre: morda se s samim salom masti. Razlika je le ta, da je zver nekaj več, nego taže človek kajti cilj zveri je: žreti, in s tem izpoljuje zver svoj namen."

Nekaj je bila devet let stara. Trata je že zahajala v šolo in prideila si je za to dobro obilo skrušen. "Morda, je dajo tam kaj jesti?" je mislila, "in morda prinesi kaj domov..."

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Deklica je povesila oči: "Bezaljam je z malovrednežem!"

"Kaj pravi?" je zavpil na njeni zravnitvični zopronost pri pogledu na drobnega usteča, ki so tako zla!

"Pusti rokav!" je odvrnil z nevoljo.

"Ne, vi bi odšel, jaz pa moram imeti vsaj, vsaj dve desetici, toda več," jej je govorila, nepuščajoča iz svojih pozljivih oči.

"Zakaj hočeš ta denar?"

"Zakaj? Za kruh! Lačni smo!" je ekla.

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Deklica je povesila oči: "Bezaljam je z malovrednežem!"

"Kaj pravi?" je zavpil na njeni zravnitvični zopronost pri pogledu na drobnega usteča, ki so tako zla!

"Pusti rokav!" je odvrnil z nevoljo.

"Ne, vi bi odšel, jaz pa moram imeti vsaj, vsaj dve desetici, toda več," jej je govorila, nepuščajoča iz svojih pozljivih oči.

"Zakaj hočeš ta denar?"

"Zakaj? Za kruh! Lačni smo!" je ekla.

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Deklica je povesila oči: "Bezaljam je z malovrednežem!"

"Kaj pravi?" je zavpil na njeni zravnitvični zopronost pri pogledu na drobnega usteča, ki so tako zla!

"Pusti rokav!" je odvrnil z nevoljo.

"Ne, vi bi odšel, jaz pa moram imeti vsaj, vsaj dve desetici, toda več," jej je govorila, nepuščajoča iz svojih pozljivih oči.

"Zakaj hočeš ta denar?"

"Zakaj? Za kruh! Lačni smo!" je ekla.

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Deklica je povesila oči: "Bezaljam je z malovrednežem!"

"Kaj pravi?" je zavpil na njeni zravnitvični zopronost pri pogledu na drobnega usteča, ki so tako zla!

"Pusti rokav!" je odvrnil z nevoljo.

"Ne, vi bi odšel, jaz pa moram imeti vsaj, vsaj dve desetici, toda več," jej je govorila, nepuščajoča iz svojih pozljivih oči.

"Zakaj hočeš ta denar?"

"Zakaj? Za kruh! Lačni smo!" je ekla.

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Deklica je povesila oči: "Bezaljam je z malovrednežem!"

"Kaj pravi?" je zavpil na njeni zravnitvični zopronost pri pogledu na drobnega usteča, ki so tako zla!

"Pusti rokav!" je odvrnil z nevoljo.

"Ne, vi bi odšel, jaz pa moram imeti vsaj, vsaj dve desetici, toda več," jej je govorila, nepuščajoča iz svojih pozljivih oči.

"Zakaj hočeš ta denar?"

"Zakaj? Za kruh! Lačni smo!" je ekla.

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Deklica je povesila oči: "Bezaljam je z malovrednežem!"

"Kaj pravi?" je zavpil na njeni zravnitvični zopronost pri pogledu na drobnega usteča, ki so tako zla!

"Pusti rokav!" je odvrnil z nevoljo.

"Ne, vi bi odšel, jaz pa moram imeti vsaj, vsaj dve desetici, toda več," jej je govorila, nepuščajoča iz svojih pozljivih oči.

"Zakaj hočeš ta denar?"

"Zakaj? Za kruh! Lačni smo!" je ekla.

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Deklica je povesila oči: "Bezaljam je z malovrednežem!"

"Kaj pravi?" je zavpil na njeni zravnitvični zopronost pri pogledu na drobnega usteča, ki so tako zla!

"Pusti rokav!" je odvrnil z nevoljo.

"Ne, vi bi odšel, jaz pa moram imeti vsaj, vsaj dve desetici, toda več," jej je govorila, nepuščajoča iz svojih pozljivih oči.

"Zakaj hočeš ta denar?"

"Zakaj? Za kruh! Lačni smo!" je ekla.

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Deklica je povesila oči: "Bezaljam je z malovrednežem!"

"Kaj pravi?" je zavpil na njeni zravnitvični zopronost pri pogledu na drobnega usteča, ki so tako zla!

"Pusti rokav!" je odvrnil z nevoljo.

"Ne, vi bi odšel, jaz pa moram imeti vsaj, vsaj dve desetici, toda več," jej je govorila, nepuščajoča iz svojih pozljivih oči.

"Zakaj hočeš ta denar?"

"Zakaj? Za kruh! Lačni smo!" je ekla.

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Deklica je povesila oči: "Bezaljam je z malovrednežem!"

"Kaj pravi?" je zavpil na njeni zravnitvični zopronost pri pogledu na drobnega usteča, ki so tako zla!

"Pusti rokav!" je odvrnil z nevoljo.

"Ne, vi bi odšel, jaz pa moram imeti vsaj, vsaj dve desetici, toda več," jej je govorila, nepuščajoča iz svojih pozljivih oči.

"Zakaj hočeš ta denar?"

"Zakaj? Za kruh! Lačni smo!" je ekla.

"Kje pa imaš mama?" jej je stala Sitnič obligatno vprašanje.

Slika v očesu.

Kriminalna povest.

Kriminalni komisar si ni vedel pomagati. Sedel je v svoji sobi, podpiral glavo z rokama in premisljeval.

Ali nai gre še tako dolgo naprej? Ali ne bode enkrat konec roparških umorov? To je bilo že strašno! Trije umori zaporedoma, veliki, zaščitni, živčni. In do danes so bila vsi poizvedovanje brezvredna. Morilca niso mogli dobiti, zakor da bi izginil s površja.

Bilo je za obopati . . . In včeraj zvezter zopet četrti umor, natanko takoj izvrsen, kakor prejšnji trije. Roparski umor. Ubita je bila neka ženska ter okradena za dragulje. Od mirela zopet ni bilo sledu. Nikdo ga ni videl, nikdo ni nčesar vedel o njem.

Komisar ni vedel, kaj bi storil. Melanholično je streljal pred se, ko je vstopil njegov tajnik z vizitko.

"Nek gospod hoče z vami govoriti; zato, da more datu nekaj podatkov o včerajšnjem umoru."

"Naj vstopi," je rekel komisar ovesjen.

Ko je šel tajnik proti vratom, je pogledal na vizitko.

"Fra Baskal," je bral tihom. "Baskal? . . . Baskal? . . . tega vendar poznam? . . .

Napravil si je nekaj opazk na prednjem letečem listu, in ga dal tajniku, ki je zopet vstopil.

Ko so se zaprla vrata, je dvignil komisar glavo. Pred seboj je videl priprosto, toda kako snažno oblečenega starega moža, s poštenim obrazom, iz katerega je pa sijala otočnost. Toda njegovo oko je zrlo svetlo in jasno in dolge, sive brke so dajale njegovemu obrazu vojaški izraz.

"Kakor pravite, mi morete dati nekaj podatkov o včerajšnjem umoru?" je vprašal komisar.

"Upam da."

"Uprate! . . . Potem ne veste za gotovo? . . ."

"Odvisno je od tega, gospod komisar, oziroma odvisno je od poškodb, za katerega potrebujem vašega dovoljenja . . ."

"Izražite se, prosim, jasnejše . . ."

"Gotovo ste že čuli o znanstvenem postopanju, po katerem je mogoče, seveda z oziroma na gotove okolnosti, dobiti morilcev signalement, celo o njegovem slike. Pojasniti vam hočem v skratih besedah. Znano vam boje, da obdrži očesna mrežnica podobo, v katero gledamo, tako dolgo, dokler ne obrnemo pogleda drugam. In nekdo je tudi izmajdel, da ostane podobna tudi še po smrti v očeh. Iz tega je tedaj lahko izvajati, da ostane v očeh univerzne osebe, če je bila univerzna z obrazom proti hči, morilca slike na mrežnici, kakor na fotografiji plošči. Vidiš, gospod komisar, v tem slučaju, s katerim imate zato opraviti . . ."

Sedaj so se odprla vrata, in tajnik je vstopil s kupočem spisov, katere je položil pred svojega predstojnika.

"Invenjujete se Frau Baskal?" je vprašal.

"Do, gospod komisar."

"Kliko ste star?"

"Seintpredset let."

Komisar je listal po svojih spisih.

"Sedemdvajset let," je murmal

. . . pač niste oni, ki je posvevnil lansko leto večjo sveto denarja in pobegnil?"

Obraz pred včerjim stojecem moža je zaradel. Potem je odgovoril s hripcivim glasom:

"Ne, gospod komisar . . . to nisem ja . . . ampak moj sin . . ."

"Ali ne veste, kaj je postal? Iz nje?"

"Čisto nič . . . že več kakor leto je preteklo, kar sem zadajevi en o njem. Fant je moja nevsta, sramota naša morilka. Stri je staršen sreči in onesčastil naše poštene imen . . ."

Nekaj minut ni nikdo govoril.

"Opredelite, gospod Baskal, da sem se dotaknil te rane . . . Prosim nadaljujte."

Mož si je otril sozlo, ki mu je prisla v oti; ko se je domislil svojega nevrednega sina, ter zopet naprej govoril:

"Kakor sem tam že povedal, bi bilo moreče v slučaju, s katerim se sedaj bavite najti morilcevo sliko na mrežnici hči. Umorjena ženska je bila napadena od spredaj, ker tako kratek razpon. Potemkem je tudi videla morilka, ker so jo našli s hčko odpetimi očmi, v katerih se je trdil izraz groze v strahu. Po mojem mnenju je bil morilcev obraz dovolj obraz, da se je mogel vzgoliti na mrežnici, ker je bila umorjena na slonu in na pet, na kateri je gorila svetloba, da bi bila viden." . . .

temeljitejše, ker, če se mi posreči, ga povoljno rešiti, da je me najlepša iznajdba na polju modernega znanstva. In uspeha sem dosegel. Pred osemimi dnevji sem fotografiral oči neke mrtve in dobil natančno sliko zdravnika, ki se je v njenih zadnjih treh mesečih sklonil nad njo."

Mož je govoril sedaj razburjeno; njegov glas se je tresel, oči pa so se mu svetili ponosa na njeno iznajdbo.

"Prosim vas, gospod komisar, dovolite mi, da fotografiram umorjenko. Če dosegem povoljen uspeh, boste zame in mojo ženo nekaj slave in tudi denarja . . . žarel upanja v našem slabem položaju. Če se mi pa ne posreči . . . no, potem sem pač rojen za nesrečo. Ena razčakanje več ali manj! . . . Skodel ne morete imeti nobene, kvečenje le dobiček."

"Radi mene, gospod Baskal; pridejte jutri ob desetih dopoldne v mrtvašnico. Do tedaj boste vse pravili."

V majhni temni kamnicici, v katero se je zaprl Fran Baskal, je stal sklonjen nad posodo, v kateri je bila pliča v kislino. Z največjo skrbnostjo jo je izpiral. Saj bi mu bila bodočnost zasigurana, če se mu posreči! . . . Mora se posrečiti! — Ce se je izvršil zlonč pod okolnostmi, kakor si je predstavil, potem je moral žrtev, predno je izdihnila, gledati morilce naravnost v oči.

Napravil si je nekaj opazk na prednjem letečem listu, in ga dal tajniku, ki je zopet vstopil.

Ko so se zaprla vrata, je dvignil komisar glavo. Pred seboj je videl priprosto, toda kako snažno oblečenega starega moža, s poštenim obrazom, iz katerega je pa sijala otočnost. Toda njegovo oko je zrlo svetlo in jasno in dolge, sive brke so dajale njegovemu obrazu vojaški izraz.

"Kakor pravite, mi morete dati nekaj podatkov o včerajšnjem umoru?" je vprašal komisar.

"Upam da."

"Uprate! . . . Potem ne veste za gotovo? . . ."

"Odvisno je od tega, gospod komisar, oziroma odvisno je od poškodb, za katerega potrebujem vašega dovoljenja . . ."

"Izražite se, prosim, jasnejše . . ."

"Gotovo ste že čuli o znanstvenem postopanju, po katerem je mogoče, seveda z oziroma na gotove okolnosti, dobiti morilcev signalement, celo o njegovem slike. Pojasniti vam hočem v skratih besedah. Znano vam boje, da obdrži očesna mrežnica podobo, v katero gledamo, tako dolgo, dokler ne obrnemo pogleda drugam. In nekdo je tudi izmajdel, da ostane podoba tudi še po smrti v očeh. Iz tega je tedaj lahko izvajati, da ostane v očeh univerzne osebe, če je bila univerzna z obrazom proti hči, morilca slike na mrežnici, kakor na fotografiji plošči. Vidiš, gospod komisar, v tem slučaju, s katerim imate zato opraviti . . ."

Sedaj so se odprla vrata, in tajnik je vstopil s kupočem spisov, katere je položil pred svojega predstojnika.

"Invenjujete se Frau Baskal?" je vprašal.

"Do, gospod komisar."

"Kliko ste star?"

"Seintpredset let."

Komisar je listal po svojih spisih.

"Sedemdvajset let," je murmal

. . . pač niste oni, ki je posvevnil lansko leto večjo sveto denarja in pobegnil?"

Obraz pred včerjim stojecem moža je zaradel. Potem je odgovoril s hripcivim glasom:

"Ne, gospod komisar . . . to nisem ja . . . ampak moj sin . . ."

"Ali ne veste, kaj je postal? Iz nje?"

"Čisto nič . . . že več kakor leto je preteklo, kar sem zadajevi en o njem. Fant je moja nevsta, sramota naša morilka. Stri je staršen sreči in onesčastil naše poštene imen . . ."

Nekaj minut ni nikdo govoril.

"Opredelite, gospod Baskal, da sem se dotaknil te rane . . . Prosim nadaljujte."

Mož si je otril sozlo, ki mu je prisla v oti; ko se je domislil svojega nevrednega sina, ter zopet naprej govoril:

"Kakor sem tam že povedal, bi bilo moreče v slučaju, s katerim se sedaj bavite najti morilcevo sliko na mrežnici hči. Umorjena ženska je bila napadena od spredaj, ker tako kratek razpon. Potemkem je tudi videla morilka, ker so jo našli s hčko odpetimi očmi, v katerih se je trdil izraz groze v strahu. Po mojem mnenju je bil morilcev obraz dovolj obraz, da bi bila viden." . . .

Zadaj, ko je bilo tako mraz, kakor na severnem tečaju, je zlodej tu, da učne zapeljal, da sem se šel drsat. Se danes se tega kesam. Samo dve uri sem se mudil na ledu, a v tem času so bili moje noge večkrat obrnjeni navzgor, kakor navzdol in zeblo me je v hibet, ker je bila ta najdalj v dotiki z ledom.

Če se nisem vračal, sem telebui sicer samo sedem in dvanajstkrat, kakor oči Prosenec tistkrat, ko se je prvič na biečku v Šiško peljal, ali te vajo so bile tako "pretresljive", da naposled niti vstati nisem mogel. Ležal sem na ledu, motil noge proti nebui in z vladostjo v visje voljo prenasjal zasmehovanje različnih "fročov" v starosti od znane paragrafa do 18 let. Gaujiti se nisem mogel.

A našel se je mož samaritanega začaja, ki mi je prihitel na pomoc. Krepko me je vzdržal in ko sem stal na negah, me je prav tako krepko prijet za roko in okrog pasa.

Le naše se oprije, gospod profesor, mi je rekel s protektorsko prijaznostjo. Popeljam vas kar do paliljona. Saj drsate tako nič za naju. Za nav nevraštenike je sploh najbolje, da nicosar ne delamo.

To budešo so me razburile. Mož je bil dobel in sit, izpitam in rdeč, kakor kak prelat. A če je že sam nevraštenik, kako si dovoljuje mene privestati tej vrsti nevrašteniku, mene, ki sem zdrav, kakor riba, hud, kakor kak tertijska, podjetjen, kakor kakan Šeks in življenja vesel, kakor le kaz.

Vidite, gospod profesor, vse to gojenje športov je pravzaprav nemnost, je dejal inoč resitelj. Tudi jaz se sicer drsam, ali skrajno zmerne in la toliko, da se ne odvadim. Prezavrl le sedem na klipo, ali stojim na ledi, ter očitam, kateri se življenje

hočejo biti. Čemu neki? Jaz nisem bil še nikoli truden in delal tudi še nisem nikoli. Dovolite da se vam predstavim: Matko Siratka, računski oficijal.

Jaz sem X. Y., profesor klasične filologije.

O, rewež, je zavzljil gospod Matko Siratka. Profesor klasične filologije!

Ali — dovolite, gospod oficijal — iz česa sklepate, da sem nevraštenik?

O, dragi gospod profesor! Kdor je tako dolgo nevraštenik, kakor sem jaz, spozna že od daleč vsakega svojega občinka. Vi sta nervozni, gospod profesor, glava vas boli, sreča vam ne mirne bije in hrabet vas boli.

No, gospod Siratka, v zmoti ste . . .

Ali ljubi gospod profesor! Mejo pojetje! Nikar! Meni ne! Vidim, da ste melanholik, življenja ste naveščani. Ijudje se vam gabijo.

Ne, ne in ne, gospod Siratka.

Ne? No, le malo potrpite. Ti pojavi ne izstanejo, to vam rečem jaz, ki sem izkušen človek. Name se lahko zanataš. Jaz sem nekaj specijalist za nevraštenijo. Bolje je po povsi, kakor vsak padar . . .

Kaj niste več računski oficijal? sem ga vprašal.

O, še, je dejal gospod Siratka, a pravzaprav le formalno. Čež tri leta pojdem v pokoj, dasi sem še mlad. Ko sem pa tako bolan, V resnicu sem pravzaprav že sedaj samo nevraštenik.

Nekako ponosno je to rekel gospod Matko Siratka in poznalo se mu je, da je z dušo in s telesom nevraštenik. Končno se je zavzljil gospod Siratka. Leta v Tivoliju, to je za nas nevraštenike nekaj izbornega. Ijudje, ki nimajo nobenih živeev, so splošno reže, ker ne morejo umeti in čuti tivolskih krasot. Tem revkem je vse eno, ali uživajo tivolski zrak ali pral Šelenburgovih ulic.

A, gospod oficijal, dovolite mi pravzaprav da vam kaže. Kaj pa takoj pravzaprav delejte vas dan?

Dolgočasim se, gospod profesor. Vi ne veste, kako je to zdravo. Jaz sem že po sedem ur sodel pri tivolskih vodometih in tem se mogoči v tivolskih zrakih.

Da vam kaže, kakor je kar trošil, oblikoval denarja, katerega je kar trošil, mu je pridobil v najkrajšem času mnogo prijateljev. Pili so ravno Šampanjca, ki so dobili poročilo o tajniku.

Med navzočnimi gosti je bil tudi mlad plemič po imenu Viktor d'Eriigny, ki se je prvikrat udeležil karnevala v Parizu. Njegovo veselo obnove, dobra vozja, in gotovo tudi oblikoval denarja, katerega je kar trošil, mu je pridobil v najkrajšem času mnogo prijateljev. Pili so ravno Šampanjca, ki so dobili poročilo o tajniku.

Dvigni ples, živalno vrvenje, peneče vino vse to je vzbudljivo učinkovalo na mladega moža. Tako je vstal, da se, kakor je rekel, seznanil z navadnim gostom. Toda Viktor d'Eriigny se je prišel od mize, ko je uenkrat vse obmoknilo. Slišati je bilo le šumčenje svilnatih oblikev, in na enkrat je bila črna maska pred mizo.

Medi mož se je siloma premagal.

"Dobrodošel, 'strah maskeradne

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovene Publishing Co.
(a corporation.)
MANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Kaj namerava vlada?

Načelo leta velja list za Ameriko in

Canadu

\$3.00

načelo leta

1.50

list za mesto New York

4.00

list za mesto New York

2.00

Evropo za vse leta

4.50

" " načelo leta

2.50

" " četrti leta

1.75

GLAS NARODA izhaja vsak dan in
vseči nedelj in praznikov.

"OLAS NARODA"
(Voice of the People)
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertissements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
izdajajo.

Denar naj se blagovoli pošljati po —
Money Order.

Eri sprememb krajja naročnikov
pošiljanja, da se nam tudi prejemanje
naučišče nazani, da hitrejš naje
na naslovnika.

Dopisom in pošiljanjam naredite ta na
ta:

"OLAS NARODA"

82 Cortlandt St.

New York City.

Telpon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

Lastniki tovar, v katerih se izde
jujejo plački, so sklenili s svojimi
delavci večer mir. Čas je že bil, da
se je to zgodilo, ker razni strajki v
teh industriji se niso dali pokriti s
plačem krščanske ljubzni.

* * *

Kakor vse kaže, stojimo pred res
nim dilemom, ali se bomo pred svet
tom neskončno blamirali, ali Mr.
Taft se bo v zgodovini imenoval —

novečevalec Zjed. držav.

Dopisi.

Franklin-Conemaugh, Pa.

"Pozdravljen budi, dom predragi,
pozdravljen, novi ti naš stan!

Ti svedok si naši znagi:
Slovenec stopamo na milde in
krepke faute drugo porabo.

* * *

Neku sufragetka je rekla: Ako bo
do ženske imela volilno pravico, pot
em ne bo več vajne. Mogov, Su
fragetke bodo imele za mlade in
krepke faute drugo porabo.

* * *

Mlada žena v Malone, N. J., ki je
lanskega leta zapustila svojega mo
ža in svoje otroke, se je zopet vrnila
k mužu, češ da je bila šla samo ma
ki si ogledat svet. Kateri svet si je
neki ogledala? Najbrže lahkoživi
svet.

* * *

Neki grof je dejal, da je poštene
delo vsakega na čast, tudi grofa.
Gotovo tudi grofa. Naj le delajo ti
implementa, saj so dolgo časa živel
in dela dragih.

* * *

Pri pogrebu grofice Trigona, ka
tero je ustreli ujen ljubimec, se je
kar trlo ljudstvo, sosebno ženstva,
To je simpatija z mučenjem zakonske
nezveste.

* * *

V državi Washington, kjer imajo
ženske volilno pravico, se hočejo te
sedaj odtegniti porotniški dolžnosti.
To je stara star. Ženske hočejo
posod obiske pravice, kar pa enako
dolžnosti.

* * *

Newyorske sufragetke so baje
sklenile in se zarotile, da se ne bodo
popomile, da se bo upeljala v
državi New York ženska volilna
pravica. To je krepost vsled sile.

* * *

Milijon biblij so razdelili po hote
lih in drugih javnih prostorih. Ako
bi bili razdelili milijon blebov kruha
med one, ki trpi lastoto, bi bili imeli
večjih zaslug pri Bogu.

* * *

Listi so poročali, da je Louisiana
idealna država za svinje. Upamo, da
je tudi za ljudi.

* * *

V državi Massachusetts bodo
predložili v zakonodajni načrt zakona,
ki določa, da se morajo vse živali
popred omotiti, predno se zaklepajo.
Že varstvo živali se storí več, kakor
za varstvo ljudi.

* * *

Grof Apponyi je prehitro odšel iz
Amerike. Moral bi bil še počakati,
da bi bil videl ameriške "izvanredne
manevre" in mogel potem v Evropi
predavati o ameriških pripravah za
svetovni mir.

* * *

Ponižno vprašanje na ljubljansko
ga "Slovenca". Neki pobožni me
sečnik v Ameriki je primaščel oglas
preproste tvrdke P. V. Rovinianek &
Co., ki je bila tvrdka že tri meseca
v konkuru. Ali bi urendi tegu me
sečniku tudi moral povrniti ljudem
česar, ki so ga izgubili pri tvrdki?

* * *

V tem dejaju se pač dovolj jasno
vsi, da je "Slovenec" vseč.

* * *

strijski konzul Silvestri v Chicagu.
Tako pohvalo bi bil lahko izreklu tu
di poglavar Zulu-Kafrov, ker isto
tako pozna. "Ljudsko posojilnico",
kakor konzul Silvestri.

drugi v Ameriki. Vsa čast taki za
veznosti! Dokler ostanemo tako so
lidarni, se nam ni bat nobenega na
sprotnika, in maj isti uporablja še
tako podla sredstva, da bi uničil na
še delovanje, ali vsejal razpor in pre
pir med nami!

Vseh dobrotnikov novega "Do
ma", ki so z darili ali posojili pri
pomogli do gradnje, ne moremo tu
naštevati, ker je število preoblimo;
njih imena pa bodo ovekovečena v
sponzurški ali "zlati" knjigi, katera
bo ostala spravljena v arhiv ter bo
se poznam rodovom živa priča o nih,
ki so bili sestavniki novega zave
zniščenja slovenskih družtv na Frank
lin Borou.

Za bodoči dan se bo primerno pre
delala in povčela sedanja stavba;
stroški so preračunjeni na \$1140.00.
Ker se je kontraktor zavezal, vsa
deli izvršiti v 5-6 tednih, trdno
upamo, da bomo mogli že 19. aprila
nopraviti prvo veselicu skupnih dru
žev v novi dvorani; ob tej priliki
nam bo naš "Bled" s svojimi 26
pevci pod vodstvom prof. Rafaela
Zupana gotovo zopet pokazal, da je
kor stavljeni si natoli, brez ozira na
zaprake, ki se mu še vedno stavijo
od nekaterih strani.

"Slovenski Izobraževalni Dom" je
namenjen kot dom vsem rojakom, na
katerih se bo pač varovala nam po
veriti tako natoli. Vrh tega je An
glija določila vse takoj zanikala.

Kaj hoče vlada, predsednika Tafta?
Ako bi dandanes sedež v Beli hiši
Roosevelta, potem bi ne bilo pot
rebenje povpraševati po namenih in
po ciljih mobilizacije. Toda kaj hoče
Taft? On je mirem, previden, poča
sen in bladen. Kaj hoče z vojno igro
dočeti? On vendar ne bo s kanoni
streljal na vrabce? On ne bo radi
same diplomatske akcije ves vojni
aparat spravil na noge?

Kakor vse kaže, stojimo pred res
nim dilemom, ali se bomo pred svet
tom neskončno blamirali, ali Mr.
Taft se bo v zgodovini imenoval —

novečevalec Zjed. držav.

* * *

Poleg imenovanja spada v konzor
ej še 12 kolektorjev ali nabiralev,
kajih naloga je agitirati med rojaki
in prijatelji, da prispevajo z darili
in posojili k zgradnji domu.

Upamo, da bo vzdramil vzgled
franklinskih rojakov vse one nasel
bine, v katerih prebiva rojakov do
volj, da bi si tudi lahko postavili
svoje slovenske izobraževalne domo
ve (to imenovanje se zdi nam naj
prikladnejše in najprimernejše). —
Vzrok, da tega še niso storili, leži
edino v tem, ker se bojojo prijetci.
Toda le pogum, rojaki! Tuči zelo
obtezen voz se te težko premakne z
mesta; kadar se pa enkrat premika,
je treba le malo pomoci, da se več
ne ustavi.

Pozdrav vsem zavednim rojakom!
R. Zupanec.

* * *

Cour d' Alene, Idaho.
Cenjeni g. urednik:

Z delom gre tukaj bolj slabo, da
siravno nam vedno obetajo, da bodo
v kratkim dovolj dela. Maja meseč
na začnejo nameři tukaj graditi ve
liko parno žago, iz pivovarne pa ho
rejo prenarediti tovarno za papir,
ker misijo tukajšnji vodoprovod.

Poleg tega imanu tudi južnejši
zvezči, da oba kapuna fum
tram in pitam s pozlačenimi zabelje
nimi orehi in poškrivenimi lesniki.
Jednega bo kmalu mast zahila, dru
gega bo pa razneslo. — Saj veste, da
sem ju promizal za remune-rešen
istem, ki prvi ugane eno komple
reno nujanko od ščink farmarja Pe
telina in Špele. — Et present je še
ni nujice pogratil, ker morda misli
jo, da je to nouzen.

Luka ut Mike, ali si čital lest taj
oni dopis v Narodnem Glasu in Len
sin-gu. Misli-gon: kjer se neki sup
skrajbar zelo interzira za moje pri
teče. — Pravi, naj bi jih dal vna
skupaj kakor naš Preširje svoje pe
smi. Šurtink, da imam vse zbrane,
— same kam čim ž njimi, ali jih naj
dam sam za njega printati? — Kdo
jih bo še prštela?

V jest pal-jest-Tine, Ohajo, imam
vojnika brata po imenu ravnino tako,
kakor sem jaz v krtne bukve zapri
šan in tudi Miketa C. hoče posnemati.

Hvala Bogu, — da imam tu saj
nekaj žlaht, bomo pa morda enkrat
kaj imeli pri testamentu biznusu.

Poslal je za objavo lep dopis in
neuskjer verzov, ki se glasijo dobesedno
takole:

Ko sem majhna bila,
V ekolah sem hodila,
Al židan gospa sem postala;
Za Proletarca sem darovala.

V Malerik sem se omožila,
Da lepe klobuke nosila;
In lep židan gvan,
Da bolj vesel bo fant.

Jaz pa hlače bom nosila,
Nobel se okol vozila;
Kdo bo mest gospodar?
Za me služi mož denar!

Mike Cegare št. 2.

Sinoči čital sem en histori buk
ščirnik po engleski od ene farmarske
dekle, ki je kratek in telice komendira
več let, ter je mleko v žehtarju
nosila v mestu kost-imarjem.

Za njej pojed-zdej dal ji je bos cel
zletih Krima ali smetanci, naj ga
prodra na marketu na njeni koži ali
kontu.

Zadela je žehtar na glavo in hajd
za mizom. Med potjo je zelo šte
dirala, kaj si bo vse kupila za skup
ček; — štakens, garters in en zelen
peji-ja-v-kot ali spodnje krilo v Šlin
ganju. — Kapila bom tudi dočet
rumenih jaje, da se bodo iziegle rne
če putke!

No potem se zem pa že poštrekala
ob nedežah — ne bo se mi potreba
tako kratek državček biti preveč in kon
čenem, življenju življenje in na

Kaj piše Mike Cegare.

Na Rievotu, majut of mare 1911.

Dear Mister Editor:

Mogoče, da boste rekli: Mike iti
zabaut tajm, da bi te že enkrat pa
met srečala, pa kaj resnega nam po
vej sedaj ob času pokope.

I m... — je že tak, kakor je: saj
sem se že malo spreobrnil, ker se
držim sedaj bolj svojega for nič ru
ma, kjer pamet štideram ter Karota
kresam.

Ta budim začal bo kmalu že cel
pasji lengvič. — Kadar začukam
primesi mi že sam bondl drev iz gro
cer štorja ali od Taljana kar fri of
čar ali gratis. — Postavljaj se na gla
vce, kakor pojne v cirkusu, pleše in
na vorgele piska, ter udarja s tačni
mi kitar.

Ta budim začal bo kmalu že cel
pasji lengvič. — Kadar začukam
primesi mi že sam bondl drev iz gro
cer štorja ali od Taljana kar fri of
čar ali gratis. — Postavljaj se na gla
vce, kakor pojne v cirkusu, pleše in
na vorgele piska, ter udarja s tačni
mi kitar.

Ta budim začal bo kmalu že cel
pasji lengvič. — Kadar začukam
primesi mi že sam bondl drev iz gro
cer štorja ali od Taljana kar fri of
čar ali gratis. — Postavljaj se na gla
vce, kakor pojne v cirkusu, pleše in
na vorgele piska, ter udarja s tačni
mi kitar.

Ta budim začal bo kmalu že cel
pasji lengvič. — Kadar začukam
primesi mi že sam bondl drev iz gro
cer štorja ali od Taljana kar fri of
čar ali gratis. — Postavljaj se na gla<br

Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN A. GERM, Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eureka, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICKI, Ely, Minn., Box 424.
Pomočnik tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Nebr., 1234 So. 15. St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Zaupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 9483 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 583.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 7th St.
PETER ŠPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ČDBOR:

IVAN KERZINSKI, Burdine, Pa., Box 128.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eiler Ave.

Jednotino glasilo je: "GLAS NARODA", New York City, N. Y.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, in vse denarne posiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

PREMEMBA ČLANOV IN ČLANIC.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 1 v Ely, Minn., dne 1. marta 1911.: —
Pristopili: Štefan Rozman, roj. 1883, cert. št. 14119, zavar za \$1000, razr. 3; Ana Rozman, rojena 1890, cert. št. 14120, zavarovana za \$500, razred 2.
Društvo steje 135 članov in 96 članic.

Društvo sv. Sreke Jezusa št. 2 v Ely, Minn., dne 1. marta 1911.: —
Suspendirani: Ivan Češnik, roj. 1889, cert. št. 13850, zavarovana za \$1000,
razred 2. Društvo steje 133 članov in 90 članic.

Društvo sv. Barbare št. 3 v La Salle, Ill., dne 1. marta 1911.: —
Prema, zavarovalnike: Terezija Klobucar, rojena 1877, cert. št. 8182, zavarovana
za \$1000, razred 4, premenil iz \$500. Društvo steje 2 članov in 7 članic.

Društvo sv. Barbare št. 4 v Federal, Pa., dne 1. marta 1911.: —
Suspendirani: Janez Jereb, roj. 1883, cert. št. 9975, zavarovan za \$500, razred 3.
— Prestopili k društvu sv. Jožefa št. 52 v Mineral, Kans.: Alois Grkl, roj. 1887, cert. št. 7382, zavarovan za \$1000, razred 2.; k društву sv. Jožefa št. 53 v Little Falls, N. Y.: Tomaz Legar, rojena 1887, cert. št. 10149, zavarovan za \$500, razred 2. Društvo steje 63 članov in 78 članic.

Društvo sv. Barbare št. 5 v Lorraine, Ohio, dne 1. marta 1911.: —
Pristopili: Matija Perčič, roj. 1891, cert. št. 676, zavarovan za \$500, razred 2.
— Odstopili: Marija Zakrajšek, rojena 1882, cert. št. 8252, zavarovana za \$500, razred 2.; Terezija Rahotina, rojena 1878, cert. št. 8753, zavarovana za \$500, razred 2.
Društvo steje 3. Društvo steje 18 članic.

Društvo sv. Barbare št. 6 v Chisholm, Minn., dne 1. marta 1911.: —
Pristopili: Franjo Svetič, roj. 1890, cert. št. 14099, zavar za \$1000, razred 2;
Ana Ivec, rojena 1889, cert. št. 14100, zavarovana za \$500, razred 2.; Štefanija Vertič, rojena 1889, cert. št. 14101, zavarovana za \$1000, razred 2.
Suspendirani: Konrad Kusold, roj. 1888, cert. št. 7451, zavar za \$1000, razr. 2; Mile Pavlač, roj. 1875, cert. št. 2956, zavarovan za \$1000, — razred 3; Mihal Bichor, roj. 1866, cert. št. 126, zavarovan za \$1000, — razred 3; Manja Pavlač, rojena 1879, cert. št. 8319, zavarovana za \$500, razred 2; Maria Bichor, rojena 1870, cert. št. 7954, zavarovana za \$500, razred 3.
Društvo steje 244 članov in 131 članic.

Društvo sv. Jožefa št. 12 v Pittsburgh, Pa., dne 1. marta 1911.: —
Pristopili: Rudolf Mežnar, roj. 1885, cert. št. 14079, zavar za \$1000, razr. 3.
— Suspendirani: Jos. Rutkavice, roj. 1881, cert. št. 12467, zavar za \$1000, razr. 3.; Henrik Botič, roj. 1891, cert. št. 13123, zavar za \$500, razred 1.; Alojz Čekuta, roj. 1884, cert. št. 983, zavarovan za \$500, — razred 2.; Alojz Dermatič, roj. 1890, cert. št. 10212, zavarovan za \$1000, razred 1.; Pavel Puc, roj. 1878, cert. št. 5109, zavarovan za \$1000, — razred 2.; Ivanka Puc, rojena 1883, cert. št. 8428, zavarovana za \$500, razred 2.
Društvo steje 77 članov in 34 članic.

Društvo sv. Alojzija št. 13 v Baggaley, Pa., dne 1. marta 1911.: —
Pristopili: Franjo Vodopivec, roj. 1891, cert. št. 12629, zavar za \$1000, razr. 1; Fran Trošekar, roj. 1890, cert. št. 10222, zavarovan za \$1000, razred 1.; — Suspendirani: Alois Novak, roj. 1888, cert. št. 12355, zavar za \$1000 razr. 3.; Josip Dinič, roj. 1878, cert. št. 6709, zavarovan za \$1000, razred 3.; Ivan Mivec, roj. 1876, cert. št. 13015, zavarovan za \$1000, razred 3.; Marija Peper, rojena 1876, cert. št. 10893, zavarovana za \$500, razred 5.
Društvo steje 50 članov in 24 članic.

Društvo sv. Jožeta št. 14 v Crockett, Cal., dne 1. marta 1911.: —
Pristopili: Martin Vučinič, roj. 1879, cert. št. 14121, zavar za \$1000, razr. 4; — Zopet sprejeti: Ivan Škofo, roj. 1875, cert. št. 1128, zavar za \$1000, razr. 3.; Ana Škofo, rojena 1881, cert. št. 8481, zavarovana za \$500, razred 3.; — Suspendirani: Anton Šankovič, roj. 1884, cert. št. 9982, zavar za \$1000, razr. 2. Društvo steje 45 članov in 23 članic.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 15 v Pueblo, Colo., dne 1. marta 1911.: —
Suspendirani: Jak. Glazar, roj. 1862, cert. št. 4373, zavar za \$1000, razr. 6; Frank Glazar, roj. 1890, cert. št. 6217, zavarovan za \$1000, razred 1.; Mihael Jenko, roj. 1888, cert. št. 12511, zavarovan za \$1000, razred 2.; Ivan Tomšič, roj. 1888, cert. št. 11514, zavarovan za \$1000, razred 3.; Jakob Gabčik, roj. 1882, cert. št. 6365, zavarovan za \$1000, razred 3.; Rozalija Glazar, rojena 1862, cert. št. 8497, zavarovana za \$500, razred 6.
Društvo steje 109 članov in 45 članic.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 16 v Johnstown, Pa., dne 1. marta 1911.: —
Pristopili: Ant. Loger, roj. 1886, cert. št. 14076, zavar za \$1000, razr. 2; Mihael Raspert, roj. 1877, cert. št. 14077, zavarovan za \$1000, razred 4; — Zopet sprejeti: Ant. Kušer, roj. 1885, cert. št. 4328, zavar za \$1000, razr. 4; Suspendirani: Peter Fink, roj. 1895, cert. št. 11016, zavarovan za \$1000, razred 3.; Marija Boškar, roj. 1870, cert. št. 8453, zavar za \$500, razr. 3.; Josip Miklavčič, roj. 1863, cert. št. 1281, zavarovan za \$1000, — razr. 5.; Ivan Šuniger, roj. 1882, cert. št. 10425, zavarovan za \$500, — razred 3.; Franc Zupane, roj. 1882, cert. št. 10638, zavarovan za \$500, — razred 3.; Joseta Merle, rojena 1890, cert. št. 10640, zavarovana za \$500, — razred 1.; Antonija Remšgar, rojena 1887, cert. št. 10524, zavarovan za \$500, — razred 1.; Ivana Zupane, roj. 1877, cert. št. 10524, zavarovan za \$500, — razred 2.; Ivana Lempred, rojena 1877, cert. št. 8576, zavar za \$500, — razred 2.; Terezija Miklavčič, rojena 1867, cert. št. 61871, zavar za \$500, — razred 3.; Barbara Petek, rojena 1870, cert. št. 8578, zavar za \$500, — razred 3.; Marija Kav, rojena 1872, cert. št. 60005, zavarovana za \$500, razred 5.

Antonija Omerza, rojena 1865, cert. št. 8576, zavar za \$500, — razred 6; Pristopili: k društvu sv. Petra št. 69 v Thomaston, W. Va., Rudolf Bešaj, roj. 1889, cert. št. 12763, zavarovan za \$1000, — razred 1. — Prvo društvo steje 122 članov in 52 članic, drugo 127 članov in 46 članic.

Društvo sv. Jožeta št. 17 v Aldridge, Mont., dne 1. marta 1911. — Odstopili: Ivan Golekovič, roj. 1867, cert. št. 1285, zavarovan za \$1000, — razred 1.; Ana Golekovič, roj. 1870, cert. št. 8622, zavar za \$500, — razred 5. Društvo steje 57 članov in 32 članic.

Društvo sv. Alojzija št. 18 v Rock Springs, Wyo., dne 1. marta 1911.; Pristopili: Ant. Jordan, roj. 1889, cert. št. 14097, zavar za \$1000, — razr. 2; Ivan Vugmetti, rojena 1894, cert. št. 14098, zavarovan za \$1000, — razred 1. — Prestopili: k društvi sv. Martina št. 83 v Superior, Wyo Ivan Kalister, roj. 1883, cert. št. 12124, zavarovan za \$500, — razred 3.; k društvi sv. Andreja Št. 84 v Trinidad, Colo. Ivan Knezevič, rojen 1886, cert. št. 6802, zavarovan za \$1000, — razred 2. — Prvo društvo steje 225 članov in 88 članic, drugo 224 članov in 52 članic, tretje 223 članov in 87 članic.

Društvo sv. Jožeta št. 21 v Denver, Colo., dne 1. marta 1911. — Zopet sprejeti: Mart. Plašniček, roj. 1867, cert. št. 10222, zavar za \$1000, razr. 6. Suspendirani: John Louisin, roj. 1863, cert. št. 5864, zavar za \$1000, razr. 6. Ivan Jaks, rojen 1874, cert. št. 5038, zavarovan za \$1000, razred 4. — Odstopila: Ana Predovič, rojena 1876, cert. št. 8825, zavar za \$500, — razr. 3. Društvo steje 72 članov in 38 članic.

Društvo sv. Jožeta št. 21 v Denver, Colo., dne 1. marta 1911. — Zopet sprejeti: Mart. Plašniček, roj. 1867, cert. št. 10222, zavar za \$1000, razr. 6. Suspendirani: John Louisin, roj. 1863, cert. št. 5864, zavar za \$1000, razr. 6. Ivan Jaks, rojen 1874, cert. št. 5038, zavarovan za \$1000, razred 4. — Odstopila: Ana Predovič, rojena 1876, cert. št. 8825, zavar za \$500, — razr. 3. Društvo steje 72 članov in 38 članic.

Društvo sv. Jurija št. 22 v So. Chicago, Ill., dne 1. marta 1911. — Pristopili: Nik. Grabovac, roj. 1874, cert. št. 14094, zavar za \$1000, razr. 5.; Štefan Jergovič, rojen 1890, cert. št. 14095, zavarovan za \$1000, razr. 2.; Matija Pirnar, rojen 1881, cert. št. 14096, zavarovan za \$1000, razr. 3.; Suspendirani: Matevž Gornik, roj. 1883, cert. št. 13873, zavar za \$1000, — razred 3. Društvo steje 123 članov in 50 članic.

Društvo sv. Jožeta št. 23 v San Francisco, Cal., dne 1. marta 1911. — Pristopili: Jakob F. Skala, roj. 1894, cert. št. 14118, zavar za \$1000, razr. 1. — Suspendirani: Steff. Livrel, roj. 1883, cert. št. 11708, zavar za \$1000, razr. 3. Društvo steje 102 članov in 41 članic.

Društvo sv. Štefana št. 26 v Pittsburgh, Pa., dne 1. marta 1911. — Pristopili: Ivan Lazovec, roj. 1876, cert. št. 14067, zavar za \$1000, razr. 4.; Matejž Longus, rojen 1882, cert. št. 14068, zavarovan za \$1000, razred 3. Društvo steje 64 članov in 18 članic.

Društvo sv. Jurija št. 27 v Mineral, Kans., dne 1. marta 1911. — Suspendirani: Ferdo Martinček, rojen 1877, cert. št. 6576, zavar za \$1000, razred 5.; Ivan Krašovec, rojen 1890, cert. št. 12414, zavarovan za \$1000, razr. 3.; Anton Vesel, rojen 1877, cert. št. 12038, zavarovan za \$1000, razred 4.; Katerina Janževič, rojena 1858, cert. št. 9067, zavar za \$500, razred 6. Prenemba zavarovalnike: Ivan Janžekovič, rojen 1867, cert. št. 2928, zavarovan za \$500, razred 5. Izvrstno: Društvo steje 62 članov in 12 članic.

Društvo sv. Jurija št. 28 v Kansas City, Kans., dne 1. marta 1911. — Suspendirani: Jos. Zupan, rojen 1883, cert. št. 12414, zavarovan za \$1000, razred 5.; Anton Vesel, rojen 1877, cert. št. 12038, zavarovan za \$1000, razred 4.; Katerina Janževič, rojena 1858, cert. št. 9067, zavar za \$500, razred 6. Društvo steje 34 članov in 13 članic.

Društvo sv. Jurija št. 29 v Claridge, Pa., dne 1. marta 1911. — Suspendirani: Jos. Bogataj, roj. 1888, cert. št. 521, zavar za \$1000, razr. 1. — Zopet sprejeti: Jo. ip Bogataj, roj. 1888, cert. št. 5261, zavar za \$1000, razr. 1. — Črtanji: Ivan Pust, rojen 1872, cert. št. 3216, zavar za \$1000, razred 2.; Suspendirani: Matevž Gornik, roj. 1883, cert. št. 14012, zavarovan za \$500, razred 3. — Prestopili: k društvi sv. Frančiška št. 99 v Moon Run, Pa.: Ivan Žast, roj. 1866, cert. št. 11758, zavar za \$1000, razred 6.; Anton Vehar, rojen 1882, cert. št. 6388, zavarovan za \$1000, razred 6.; Frančiška Žast, roj. 1868, cert. št. 12905, zavarovan za \$1000, razr. 1. — Društvo steje 51 članov in 44 članic.

Društvo sv. Jurija št. 30 v Kansas City, Kans., dne 1. marta 1911. — Suspendirani: Jos. Bogataj, roj. 1888, cert. št. 14093, zavarovan za \$1000, razred 1. — Suspendirani: Jos. Bogataj, roj. 1888, cert. št. 14093, zavarovan za \$1000, razr. 1. — Zopet sprejeti: Jos. Bogataj, roj. 1888, cert. št. 14093, zavarovan za \$1000, razr. 1. — Črtanji: Ivan Pust, rojen 1872, cert. št. 3216, zavar za \$1000, razr. 2.; Suspendirani: Matevž Gornik, roj. 1883, cert. št. 13873, zavar za \$1000, — razred 4. — Društvo steje 102 članov in 30 članic.

Društvo sv. Jurija št. 31 v Kansas City, Kans., dne 1. marta 1911. — Suspendirani: Jos. Bogataj, roj. 1888, cert. št. 14093, zavarovan za \$1000, razr. 1. — Suspendirani: Jos. Bogataj, roj. 1888, cert. št. 14093, z

S i n.

Zgodovinska povest iz IX. stoletja.

I

Tih večer je bil Jasno so gorec zvezaste nad dolino. Nad gozdom na hribu je stal mesec in il v doligh pramenih skozi odprto okno v kočo. Pred kipi bogov je tel mal žrtvenik, iz katerega se je razstiral prijeten vonj.

"Torej greš tudi ti z njimi?"

"Tudi!"

Vesela je bila njegova duša, kakor da bi se vrnil iz boja zmagovalen. Zasajal je otrošice sanje o daljnih, skrivnostnih deželah, zakletih kraljih, gradovih in viteških ljubomirjih. In porodil se je veliko hrepeneje, da bi videl ta svet, kakor na diani.

"Bojan, kaj ne, da ne bodo slušali tiste hinstave in bogokletne?"

Podpol je glavo in se zamislil. Čemu mi pravi te? Kaj mene brigajo njih sladke besede? Ali ne ve, da sem zvest pristaš naših bogov?

"Saj me ne poslušata?"

Sklonila se je k njemu in mu pogledala v oči.

"Ne budem jih!"

"Spomni se na narod, ki ga izsejavajo oznanjevaleci Kristove vere. Spomni se na občet, ki so ga imorili v Kristovem imenu. Vsega tega se spomni, Bojan, ko te bodo hoteli izpreobrniti ozi "blagovestniki".

Pogledal jo je v obraz, ves razoran, in cital skrb in dvom v njenih očeh.

"Kaj me ne poznata?"

Crna slutina je kakor gost pajkovanila srečo stare Žiroslave. Poznala ga je; lahkončiljen in vihrov je bil zmiraj, a ujegovo srečo dostopao vsemu dobromu. Že večkrat so ga ji izkazali iztegati, a ona ga je zmiraj obvarovala.

"Bojan, priseži zvestobo našim bogovom!"

"Čemu, mati? Saj sem jem zvest in tuli ostanem zvest!"

"Priseži!"

Lipa pred kočo je začimela, slavec je zapel.

"Prisegam, mati!"

Sedem jezdecev je v prvi polovici leta 863 drvilo proti Bizanju. Votlo je odmeval topot konjskih kopit po Adrianopolski cesti.

Narava je se snivala jutranje spane. Zatrepetali so včasih listi in lilačnem jutranjem pišu.

"Pri Svetovitu! Krasna polja, veličastni gozdovi!" je zamrmral sloki jezdec Bojan. Njegovo oko se je pasio po lepih bizantinskih poljih. Veter se je igral z njegovimi kodri.

Nebo na vzhodu je zakravelo. Zbuljilo se je solnce za gorami in privelo na obzor. Kakor morski val je zavzel zdaj pa zdaj hladen veter in roke kapljice so zatrepetale na zelenih listih v tisoč barvah in duse druga za drugo na prozni mah.

Močne so jezdili dalje in kmalu došeli pred adrianopolsko vrato.

"Pred despota Mihaila! Važno počelo!"

"Kdo ste?"

"Poslanici Rastišlavovi!"

Začuden so gledali Bizantinci na skoraj gol jezdec.

"Kje smo?"

Začuden so se vprašali jezdenci. Naš mesto so pripluli solnicni žanci in začili v prozorje pajkolan. Le veličastna cerkev Hagija Zofija je predrila ta pajkolan in stola močnega nad mestom.

"Bojan, kaj ne, da ne bodo slušali tiste hinstave in bogokletne?"

Podpol je glavo in se zamislil. Čemu mi pravi te? Kaj mene brigajo njih sladke besede? Ali ne ve, da sem zvest pristaš naših bogov?

"Saj me ne poslušata?"

Sklonila se je k njemu in mu pogledala v oči.

"Ne budem jih!"

"Spomni se na narod, ki ga izsejavajo oznanjevaleci Kristove vere. Spomni se na občet, ki so ga imorili v Kristovem imenu. Vsega tega se spomni, Bojan, ko te bodo hoteli izpreobrniti ozi "blagovestniki".

Pogledal jo je v obraz, ves razoran, in cital skrb in dvom v njenih očeh.

"Kaj me ne poznata?"

Crna slutina je kakor gost pajkovanila srečo stare Žiroslave. Poznala ga je; lahkončiljen in vihrov je bil zmiraj, a ujegovo srečo dostopao vsemu dobromu. Že večkrat so ga ji izkazali iztegati, a ona ga je zmiraj obvarovala.

"Bojan, priseži zvestobo našim bogovom!"

"Čemu, mati? Saj sem jem zvest in tuli ostanem zvest!"

"Priseži!"

Lipa pred kočo je začimela, slavec je zapel.

"Prisegam, mati!"

Sedem jezdecev je v prvi polovici leta 863 drvilo proti Bizanju. Votlo je odmeval topot konjskih kopit po Adrianopolski cesti.

Narava je se snivala jutranje spane. Zatrepetali so včasih listi in lilačnem jutranjem pišu.

"Da, da! Objubljjam vam dōbrili blagovestnikov, ki vam bodo oznanje-

vali sveto vero v vašem milen jeziku!"

"Hvala ti, mogočni despot! Tvoji Kriste, ki bo kmalu tudi naš, najti to dobroto povrne!"

Večer, Zakravelo je Proponta od zahajajočega solnca, ki se je, kakor velika roža z zlatimi listi snknoma potapljalno v njo . . .

Trudni so se vrnili Moravani v carjevo palaco.

"Dajd bog, kakšna krasota, kažeš me nekakšnost! Ne mogel bi strpeti en teden v tem gujilem mestu!"

"Bojan, Bojan! Ze zopet klices naše stare bogove Žalosten je Kriste, katerega našek kmalu sprejeti! Bog obvari, alko te sliši kak počani Mihailov?" svaril ga je Miro.

"Sej ne bom več! Odpusti, Miro!" Proponta pa je šutela svojo verno pesem, valčki so hiteli in se prehiteli, kakor da bi se jim kam mandijo . . .

II.

Vstala je vrh Baljana luč, luč svete reke in prihajala blistje velika in bleščeca koprenčemu moravskemu narodu . . .

Kakor veliko, tesno pričakovanje je ležalo na moravski zemlji.

"Krasne pridigarje dobimo?"

Povpraševali so po vseh in nestrično čakali.

"Stopi je eden jezdecev naprej, polegih predenj in mu poljabil ametište na pozašenih čevljih. Nato je zopet vstal.

"Jasni, velemožni car."

Tvoj prijatelj in naš gospod, Rastišlav, po božji milosti knez Moravjan, te prosi, da bi poslal nekaj blagovestnikov njegovemu narodu. Mnogo oznanjevalev svete vere je prišlo k nam, iz Nemčije in Italije. A križ — križ, ta jem je bil le pripomoček, da bi nas podjavili. Da, križem v levici in z mečem v desni so se jahali razdro med mojim narodom, razdro — njih blagovest. Zatorej o velemožni car, poslji nam tudi blagovestnikov, ki nam bodo oznanjevali sveto vero, v našem milen jeziku, z ljubezni jo je tudi ona!"

"Rastišlav, Rastišlav! Zakaj si poslal ravnno njega? O bogovi, zapelej ga, prokleti . . ."

Zagledala se je v kot, od koder so načrni zeli 'kipi njenih prednikov. Zamicavali so vero, katero so vsliljali sovražniki njih našoda, zamicavali jo je tudi ona!"

"Rastišlav, Rastišlav! Zakaj si poslal ravnno njega? O bogovi, zapelej ga, prokleti . . ."

Razgrel se je stari Moravan Miro in stiskal pesti. H koncu se je malo pomiril. Despotovo čelo, od začetke temno, se je zopet zjasnjevalo. Odgovoril je ginjen:

"Da, da! Objubljjam vam dōbrili blagovestnikov, ki vam bodo oznanje-

vali sveto vero v vašem milen jeziku!"

Zazjal je pred njim prepad: na eni strani bogovi — bogovi njegovih prednikov, bogovi njegove ljubeče matere — na drugi strani Kriste, poln ljubezni in umisljene in katerega njegova mati sovraži!

Marija je šumela pod cesto, volkovi so zatalili zdaj pa zlaj v daljavi, da se je zdrznil.

"Kje naj sem? . . ."

Zdrznil je zlaj vzdružen in spodbodel je v takih treptih konja, da se je visoko popel in zdrznil je dalje, dalje, da ubezal tem mislim.

"Prisega!"

Marija je šumela, gozd je drhtel v večernem nemiru.

"Kam dirjaš, Bojan?"

Milo ga je vprašal Ciril. Zdrznil je Bojan in dornil k njemu konja, s strahom in pričakovanjem.

"Oče — oče!"

Vzkipelo je sreč: ni moglo vzdrževati takega navala in izklj. je vso svojo dušo, vse dvome —

"Težak boj imam, sin! A upan, da zmagaš!"

Zakravelo mu je sreč in zdrznil je groze!

"Prisega, oče!"

"Pričel si nevede, pod pritiskom! Odvezil sem te že, bodi miren in mol začakali."

"Kaj naj ji rečem?"

"Razlagaj ji, pričojuj jsi o Kriku, Bojan!"

"Bodem, oče, a težko pojde!"

Molč sta jahala naprej, vsak v svoje misli zatopljena z upom v sreču.

III.

Zašumelo je po vasi, završalo.

"Gredo, gredo!"

Zbirati so se in pričakovali.

"Kakšni se?"

Boječ so se vprašali in skrbno, zazaj strah je bil v njih svih še od prejšnjih pridigarjev.

Prej včeraj je pritekel pastir v sreču, ves zasplojen:

"Grešo!"

"Kdo?"

"Kaj?"

"Ali si jih videl?"

"Kakšni so?"

"Dva, stari Rujave halje izčata in brade, z Bojanom v sredi — — —"

Sence so legale na ravan, na zeleni travnik, dolge in temne. Kakor da bi kdo stal na hribu in sijal gost o-

gljen prah v dolino, se je spuščal mrak na zemljo.

"O Devana, kakšen je moj sin? Perun, tebi jagnje, ako je prišel ne-pokvarjen in tebi vdan nazaj . . ."

Mati Bojanova je stopila na prag in pogledala tja po vasi, kjer je bilo vse živo.

"Gredo, prokleti! A kje je Bojan?"

Jedžil je zopet zadej, zato ga ni videla izpočetka.

"Kaj mu je? Zakaj ne spolbode konja in pridrži konja?"

"Mati, princpel sem jedila. Stava Živana pride kmalu. Ali ti je bolje?"

Pogledala ga je in njegove oči so bile solzne.

"Ali me ljubiš, Bojan?"

"Mati!"

"Leprecnji se! Glej, bogovi so pripravljeni ti odpustiti. Ubogai!"

"Zdrznil se je, sreč pa je krivnili bolesti.

"Ne morem, magi, ne morem!"

"Pričel si, Bojan!"

"Mati, Odpusti!"

"Ha, ne moreš! Ven! Morana, smrt priči . . ."

"Mati — mati!"

"Proč! Perun maj te udari! . . ."

Vihar je tulil okrog hiše, se snejal in regal. S poslednjo močjo ga je pamnila od sebe, nato se je zgrudila onesmognjena ležišča. Hrepela je, ali zopet se je sklenila, kakor da bi ji svinila nova misel v glavo. Sin je klečal ob njej. Objela ga je trčno z ledo-roko in ga pritisnila k sebi.

"Kaj odpusti? Ha ha ha! Kdo je v Njegovem imenu sejal razdro in sovršilo med brati? Edo je v Njegovem imenu ubil tvojega očeta? Kdo? Povej!"

"Da, Nemeji so sejali razdro, mati, a Kriste, tisti ljubec in dobr Kriste, jih sovraži!"

"Sikala je te besede in ga pritisnila k sebi.

"Ne — da — ne, ne! Ne morem — o mati! . . ."

"Pro — kle — ti."

"Krik. Preboda mi je sreč, zgrudil je mritev na mater.

Vihar je utihnil. Mesec je prodrl oblate in posijal v kočo v svetih pramen

Vstavovljena dan 16. avgusta 1911.

Izkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIK:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: JOSIP SVOBODA, R. F. D. 1, Box 122, Conemaugh
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIŠAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROČNIK:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik poroč. odbora, Box 1, Duško, Pa.
MIHAEL KRIVEC, poročnik, Box 224, Primero, Cele.
IVAN GLAVIČ, poročnik, P. O. Box 338, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. R. M. BRALLIER, Greve St., Conemaugh, Pa.

Conjane društva, estroma njih uradniki se skupno poslujejo:
časnaravnost na blagajnika in nikanor drugem vse druge dejavnosti pa
na glavnega tajnika.

V sledi da opazijo društveni tajniki pri mesednih porodičih, ali
sploh kjerisibidi v porodičih glavnega tajnika kakre pomanjkivosti, naj se
te nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društvene glasilo je "GLAS NARODA"

OLD SUREHAND.

POTNI ROMAN. SPISAL KAROL MAY.

Poslovenil za "G. N." B. P. L.

(Daleje.)

"Tako je! In apasko se imenuje skij kramp. 'Opazujte ga natančneje!' Hatačila. Pazite sedaj na mojega konja! Ali ste že videli katerikrat tako plemene konja? Ali more imeti

Moj vrance se je pasel gotovo kest 'raziskovalce grobov' tako krasno
deset korakov od mene. Obrnil sem žival!"

"Zounds!" je zaklejal povelnik. "Kje sem vendar imel oči?"

"Ali — — —" sem se smejal, sicer ne z ozirom na konja, ampak

"Kavalerist ste, in žrebec ste že en, tudi z ozirom na jezdca! Ali veste
kaj videli. Misliš ste, da je koljina kako je Winnetou oborožen?"

Severova zdravila ozdravljajo ljudi in jih obdržavajo zdrave.

Samo kašelj sedaj - Pljučnica pozneje.

Nikdar ne zanemarjajte kašlja! Če je prav
lahan od zacetka, se utegne razviti v resno pljučno
nepriliko. Kaj pa veste?

Po izpostavljenju mokroti ali mazu, ko vaš glas ohripi ali postane le
šepetav, ali če teško dihati in kašljate, uživajte

Severov balzam za pljuča

najzanesljivejše zdravilo za obolenje pljuč, grla in sponika.

25c. in 50c.

Na prodaj pri lekarnikih vseposod. Ampak povedati morate, da hočete SEVEROVEGA in
odklonite vse drugo. Nekateri trgovci poskušajo ponujati nekatera druga zdravila
namesto Severovih. Pazite!

SEDAJ

je čas pomisliti na dobro, zaupanje vredno
in zanesljivo spomladansko zdravilo. Če
dvomite, katero bi izbrali, kupite

Severov kričistilec,

in gotovo se ne zmotite. Odstranjuje kožne
pričike in opahke. Čisti in maniči kri. Krepi
ves ustroj. Cena \$1.00.

Zdravniški svet zastonj.

KAKO

morate pričakovati da ste odločni, prožni
in krepki, če je notranjost leniva?

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM

uživan po navodilih, napravi čudovito iz-
premembro v vašem življenju, podeljujejoč
moč in čilo zdravje.

Cena 75c.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS
IOWA

GLAS NARODA 11. MARCHA 1911.

"S svojo slovito srebrnenco."
"In Old Shatterhand?"
"Z medvedomorko in Henryjevo
kratkocevko."
"Ali niste že opazili v taborišču on-
krat Mistake-Cañona, da imam dve
puški?"

"Da, toda bili sta, vsaj ena, za-
viti."

Sedaj sem mu jih podal. Njegovi
častniki so ju z največjo rado-
nostjo gledali.

"Grom in strela," je vzkliknil,
"ali je mogoče ta težka puška me-
dvedomorka?"

"Da."

"In ta z nenavadnim zaklepom
— ?"

"Je Henryjeva kratkocevka!"

"Potem bi bili — bi bili —
vi — — — ?"

Vprašanja mi izgovoril in skoraj
je vseled zadrege.

"Old Shatterhand?" sem mu po-
magal "da, to sem."

"In vaš tovarš?"

"Se imenuje Old Surehand."

Častniki so ponovili v največjem
presenečenju oba imena, ki sta tudi
tako šla od ust do ust po vsem ta-
borišču. Poveljnič je poskušal, nاج
gledal ter rekel, kakor bi se nahajal
v polnem:

"Old Shatterhand in Old Sure-
hand! Ali je verjetno!"

"Ali mi ne verjamete?" sem ga
vprašal.

"Opač; toda — — toda — — ?"

Ni mogel izgovoriti, ker ga je pre-
kinila strnža z glasnim krikom:

"Indijanci prihajajo, Indijanci!"

"Kje?" je vprašal povelnik.

"Od severa," se je glasil odgovor,
in straža je tudi pokazala v označeni
smeri. Častnik je hotel dati potrebna
povelja, a jaz sem ga zadral.

"Ostanjte mirni, sir! Indijanci ni-
so sovražniki. Če ne verjamete, da
sva ona, za katere sva se izdala, pri-
hajajo sedaj priče, ki bodo potrdile,
da sva govorila resnejša."

"Ali menite rdečkože?"

"Da."

"Saj se vendar sovražniki! Tako
moram — — — ?"

"Nič vam ni treba storiti! Prijave-
jiji so; in še več, celo vaši resitevji.
Apač so, katere sem pripeljal seboj;
da vam pomagajo v boju proti Ko-
mančem."

"Apač? V položaj ste mo spir-
avili, ki je zame nevaren; rdečkože
so rdečkože; nobenemu ni verjeti.

"To vas ne sme razjeziti," se je
opravjeval.

"Zakaj neki?" sem mu odgovoril.

"Ko vam vse poveum, mi boste že
zaupali. Mr. Surehand prihaja nazaj.
Vsedimo se! Dokazati vam hočem, da
sem govoril prej resnejši, in da bi bili
brez nas izgubljenci."

Polegla smo poleg studenega, naker
sem povedal povelniku toliko, kolikor
je moral vedeti. Kar za njega ni
bilo važno, sem izpostil. Moje pri-
povedovanje je napravilo na njega in
druge častnike globok utis. Njegov
obraz je postal vedno resnejši, in
ko se je končal, je dal časa premislje-
val, ne da kaj govoril. Tudi njegov
častniki so bili prepričani, da bi se
dalj zavabili v past, če ne bi mi prišli.
Končno je povelnik rekel:

"Pred vsem eno vprašanje, Mr.
Shatterhand: ali mi hočete odpustiti,
da sem bil napram vam — — tako —
tako — — ?"

"Rad! Torej sedaj verjamete, da
sem Old Shatterhand?"

"Tepee bi bil, če ne bi!"

"Ravno tako smete biti prepriča-
ni, da je vaš položaj tak, kakor sem
vam ga opisal."

"Tega vam ne bi bilo treba pose-
bej zagotoviti. Zapadnjak, kakoršen
ste vi, nadkriljuje tudi najboljšega
častnika! Mi pri najboljši volji, z vso
zvajico in hrabrostjo, ne bi mogli ni-
česar opraviti, če ne bi imeli seboj
vodenikov, ki ne pozna samo pokra-
jine, ampak tudi indijanske običaje
in jezik. Komajše ste prisluškovali
in takoj izvedeli vse načrte. Ali bi
mogli mi to storiti?"

"Ne."

"Ne da bi kaj slutili, bi prišli v
min, ki bi nas najbrže vse zdrobil.
Zato bodo pa sedaj morali komajše
psi krvaveti. Našemu ognju ne uteče
nobeden!"

"Stojte, sir! To je toška, o kateri
se moramo še sporazumeti, predno-
vam zagotovim pomoč, katero sem
vam objabil."

"Zakaj?"

"Jaz nisem morilec!"

"Tudi jaz ne!"

"Toda moriti hočete!"

"Moriti? Ne. Odpoljan sem bil,
da se bojujem proti Indijancem, dokler
jih ne premagam in dokler se ne
udajo."

"In če se udajo brez boja?"

"Tudi potem mora biti kazen."

"Kaj razumevate pod kazijo?"

"Da dam ustreliti vsakega desete-
ga, dvajsetega, radi mena tudi tride-
setega."

"Priznate, če morete to storiti!

Na našo pomoč pa v tem slučaju ne
morete rečeniti."

"Če vam ne izplačati, blag, vas

morem nikakor pogrešati, ampak vas
potrebujem krvavo!"

"Tadi jaz sem tega ninenja, in ra-
di tega menim, da usoda Indijancev
ne leži v naših, ampak naših rokah."

"Popolnom?"

"Da."

"Pa vendar ne, Mr. Shatterhand."

"Gotovo!"

"Ne. Toliko sem pravičen, da pri-
znam vse, kar ste za nas storili, in
radi tega sem pričakovati, da bode-
te tudi priznali naše pravice."

"Prav gotovo, če bi namreč kakšne
imeli. Toda povejte mi, kakšne pravi-
cie mislite, da jih imate?"

"Vi in jaz sva zaveznika proti Ko-
mančem; če zmagamo, sva oba ena-
ko opravljena, odločevati, kaj se zgo-
di z rdečkože. Priznati mi morate,
da brez kazni ne smoje oditi!"

"Ne, tega ne priznam."

"Potem sva različnih mnenj, ven-
dar upam, da se zediniva. Če vi neko-
liko odlehate, in jaz nekoliko, pri-
deva v sredi skupaj, in vsakdo sme
reči, da je šlo napol po njegovi vo-
li."

"Zame ni sreda. Če se bodo Ko-
manči branili, bodemo seveda rabili
črte; če se pa podajo, se ne sme nikomur
nič zgoditi. To je moje mne-
nje, od katerega ne odhajam ni za
las."

"Toda kazens mora vendar biti!"

"Zakaj?"

"Zato, da so se upriši."

"Kaj imenujete upor? Če kdo bra-
ni svoje pravice? Če se ne pusti od-
gnati Indijanci nasilno s svoje zem-
ljije. Če zahteva od vlaže, da drži ob-
ljube, s katerimi so bili od nje brez-
vestno osleparjeni?"

"Hm! Prepričanje dobivam, da je
resnica, kar se o vas govor, Mr.
Shatterhand."

"Kaj?"

"Da držite vedno bolj z Indijanci,
kakor pa z belci."

"Z vsakim dobrim človekom dr-
žim, in sem nasprotnik vsakega sla-
tega."

"Toda Indijanci vendar niso do-
biti."